

Somogyi Norbert, PhD

Nemzetközi trendek a fenntartható kertészeti termelésben

8. Fenntartható olajpálma-termesztés – az agrárerdészet lehet a megoldás?

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával

Projektazonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

Olvasási idő: 30 perc

Ahogy sok más hasonló esemény, egy a közelmúltban tartott, elefántcsontparti-francia közös szervezésű párizsi olajpálma-kollokvium gazdasági, társadalmi és ökológiai megközelítésben vizsgálta a kultúra elefántcsontparti, tágabb értelemben nyugat-afrikai termesztését és ennek fenntarthatóságát, illetve az erdőirtásokkal való kapcsolatát. Igyekezett rávilágítani arra, hogy a termékpálya szereplői maguk is érdekeltek a fenntarthatóságra törekvésben, valamint a kistermelők által tulajdonolt ültetvények

hozamainak emelésében. Az elhangzottak alapján vélelmezhető, hogy a nyugat-afrikai pálmaolaj-termelés volumene jelentősen növelhető a már meglévő ültetvényekre alapozva úgy is, hogy az nem jár együtt erdőirtással. Ebben jelentős szerep hárul a kutatásfejlesztésre és a szakképzésre, valamint az agrárerdészeti rendszerek kialakítására. Az elefántcsontparti tapasztalatok nagyon hasonlóak a többi nyugat- és közép-afrikai országokéihoz, az itteni eredményeket ezekben is lehet adaptálni - és viszont.

1. kép Olajpálma-ültetvény - valahol Kamerunban

Létezhet-e fenntartható olajpálma-termesztés?

A közelmúltban a párizsi nemzetközi mezőgazdasági kiállítás (SIA) területén a FARM alapítvány¹ szervezésében azt a konferenciát, aminek célja az elefántcsontparti olajpálmaágazat bemutatása volt. A szervezők nem titkolt szándéka volt,

hogy tompítsák az olajpálmával és a pálmaolajjal szembeni ellenérzéseket, valamint láttassák, hogy Elefántcsontparton ez a kultúra nem veszélyezteti a még meglévő primer erdőket. A téma szempontjából fontos tényező, hogy míg ma Délkelet-Ázsia jelenti a világ pálmaolaj-termelésének 90%-át, addig Afrika csupán 5%-kal részesedik ebből, és míg Délkelet-Ázsia exportálja, addig az afrikaiak importálják. További lényeges szempont, hogy Afrikában a fölhasználás kifejezetten humán élelmezést, nem pedig energetikai célokat szolgál, ennek ellenére az olajpálma-ültetvények ugyanazon megítélés alá esnek a külvilág szemében, mint Délkelet-Ázsiában. Ezért a fenntarthatóság biztosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a termékpálya külső megítélése megváltozzon – a belső ilyen szempontból eddig is pozitív volt, hiszen ahol kistermelők is foglalkoznak ezzel a kultúrával, ott mindenütt nagyon komoly javulás következett be a vidéki lakosság életszínvonalában. És mivel az afrikai kontinensen a demográfiai folyamatok okán egyre nagyobb az igény a különböző növényi és állati zsírok iránt (is), ennek kielégítésében komoly szerepet tölthet be egy fenntartható olajpálma-ágazat.

¹ <http://www.fondation-farm.org/?lang=fr> Fondation pour l'agriculture et la ruralité dans le monde

A fenntarthatóság nem csak környezetvédelmi szempontokat jelent, hanem gazdasági és szociális megközelítést is egy olyan Afrikában, ami 30 éven belül várhatóan megkettőzi a népességét. A környezetvédelem terén tagadhatatlan, hogy az erdőterület Elefántcsontparton is jelentős veszteségeket volt kénytelen elkönyvelni az elmúlt egy évszázad során, hiszen az erdők háromnegyede eltűnt. Ez az adat nagyjából egyezik az afrikai kontinens átlagával, Dél-Amerikában ezzel szemben az őserdőknek „csupán” a felét irtották ki. Elefántcsontpart esetében szociális szempontból fontos, hogy az itteni termelés elsősorban kisgazdaságokra és nem nagy, intenzív ültetvényekre alapul, aminek jó oldala, hogy nagyon sok embert tud eltartani, van kifizetési lehetőség a termésátlagok emelésében és így többlet-területek bevonása nélkül növelhető a termelés és javítható a kisgazdaságok jövedelem-termelő képessége. Az elefántcsontparti termelők zöme ugyanis 10 hektárnál kisebb területen termeli ezt a kultúrát, a gazdálkodók mintegy 30 szövetkezetbe tömörülnek, az olajpálma pedig közvetve vagy közvetlenül az ország lakossága egytizedének megélhetését biztosítja.

2. kép Jellegzetes táj az Egyenlítő közeli Afrikából - a primer esőerdők jelentős része eltűnt, fölváltotta őket egy szekunder erdő, rosszabb esetben mezőgazdaságilag művelt területté váltak (Kamerun)

A jelenleg termesztett fajtákat az elefántcsontparti nemzeti mezőgazdasági kutatóintézet (CNRA) állította elő még évtizedekkel ezelőtt, de még ma is ezeket termesztik nem

csak országon belül, hanem a világ különböző részein is, Délkelet-Ázsiától Dél-Amerikáig. Az pedig, hogy Elefántcsontpart volt a nemesítés központja, nem meglepő, hiszen a faj, azaz az olajpálma vagy afrikai olajpálma (*Elaeis guineensis*) Nyugat-Afrikában őshonos, így értelemszerűen innen indult el a világ más részei felé. A kutatás még mindig nagyon fontos, de ma már nem a klasszikus fajtanemesítésen, hanem a fajták klímaváltozással és betegségekkel szembeni ellenálló-képességének növelésén van a hangsúly. A terméspotenciál növelése nem szempont, a kultúra intenzív körülmények között akár 6-7 tonna olajat is ad évente és hektáronként, ezzel lényegesen nagyobb hozamot mutat egységnyi területre vetítve, mint a szója vagy a napraforgó. Pártolói szerint ez az egyik legfontosabb olyan paraméter, ami miatt sokkal inkább az olajpálmát, nem pedig a repcét, szóját, napraforgót kellene előtérbe helyezni. A fenntarthatóságra törekvést illetően pedig egy példa: a 2010-ben átadott abidjani pálmaolaj-finomító évente mintegy 250 ezer tonna finomított olajat állít elő, a gyártás során igyekeznek minél nagyobb arányban megújuló energiahordozókat – így többek között a gyártási folyamat során keletkező szerves hulladékot, valamint a faiparból kikerülő hulladékfát. – használni.

A szakmaközi szervezetek szerepe

Az elefántcsontparti olajpálma szakmaközi szervezet ([AIPH²](http://www.aiph.ci/)) a tárca felügyelete alá tartozik, ahogy minden más szakmaközi szervezet is, amiket elsősorban azért hozott létre a tárca, hogy az egyes termékpályák működése minél eredményesebb és összehangoltabb legyen. A minisztérium prioritásként kezeli a fenntarthatóság biztosítását, ezért a termelésbe ma már nem

² <http://www.aiph.ci/> Association Interprofessionnelle de la filière palmier à huile

vonnak be új területeket, azaz nincs szó a trópusi erdők rovására megvalósított termelésbővítésről, ez csak a már meglévő területek jobb hasznosításával és az ugarterületek újbóli termelésbe vonásával történik. Ami a versenyképességet illeti, az elmúlt években egy olyan kultúra jelent meg – valós vagy spekulatív okok miatt –, ami az olajpálma termesztésének konkurenciát jelent. Ez a manióka, amit elsősorban az ország déli részén termelnek egyre nagyobb területen. A kabinetigazgató véleménye szerint a termékpályán belül egyre nagyobb figyelmet kell fordítani a minél jobb valorizálásra, a földolgozási folyamat hatékonyságának

javítására. Ugyanakkor bármilyen furcsa, már Elefántcsontparton is egyre inkább kénytelenek a termelők szembenézni a munkaerőhiánnyal, ezért a gépesítésnek is mind nagyobb szerepe van. A kormányzat, igazodva a kultúra közel harminc éves termelési ciklusához, olajpálma-programokban gondolkodik. Jelenleg a harmadik ilyen program megvalósítása folyik, ezek időtartama az ültetvények élettartamához igazodik, azaz 25-30 éves programokról van szó, ami a politikai szándék szerint alkalmas a befektetők számára a hosszú távú tervezéshez.

3. kép Az erdőirtások helyén az ott élők zöldség- és gyümölcsfélét termesztenek, az egyik leggyakoribb - és leggyorsabban jövedelmet adó - kultúra a banán

Az AIPH főtitkára emlékeztetett rá: az állam szándéka, hogy minden termékpályán működjön egy-egy szakmaközi szervezet. Az olajpálma esetében ez 2003-ban jött létre, hivatalos elismerése azonban csak 2015-ben történt meg (*décret*

N°2015-127 du 04 mars 2015). Elsődleges célja minden érintettet tömörítve konszenzusos megoldásokat találni az ágazatot érintő kérdésekben, illetve problémák esetén, ideértve az árképzést is. Fölépítését tekintve három részre tagozódik:

- termelői kollégium – elsősorban kistermelőket (szövetkezeti tagok és egyéni gazdák egyaránt) tömörít, mintegy negyvenezret, akik összesen 175 ezer hektárt művelnek,
- agráripari szereplők: ipari ültetvények (75 ezer hektár) tulajdonosai és az elsődleges földolgozók (700-800 tonna/óra kapacitás, 500-550 ezer tonna nyers olaj/év, összesen legkevesebb 2 M tonna nyers termék földolgozása),
- másodlagos földolgozók (azaz olajfinomítók és végtermékgyártók).

Az elefántcsontparti olajpálma-ágazat kibocsátását tekintve a világban a 9., Afrikában a második legjelentősebb, 75%-ban a belföldi igényeket elégíti ki, a fennmaradó 25% exportra kerül, elsősorban a környező országokba. A kistermelők 6-7 tonna nyers termést takarítanak be, noha olyan fajtákat használnak, amik potenciálisan 30 tonnát is képesek termelni. Azaz hatalmas lehetőség van abban, hogy a szakmaközi szervezet bevonásával olyan tudástranszfert valósítsanak meg, aminek köszönhetően csak a jelenleg is létező ültetvényekre alapozva akár meg is lehet háromszorozni a termelést, legalábbis ez a kormányzati cél 2025-re. Megkerülhetetlen a nyomkövethetőség kérdése és fontossága a termelőtől a földolgozóig, a folyamat az egyes termelők azonosításával és a parcellák hozzájuk kötésével kezdődik. A szakmaközi szervezet munkájának is köszönhetően alkalmazzák az [RSPO-tanúsítványt](https://rspo.org/)³ (Roundtable on Sustainable Palm Oil), a REDD+-szal megkötötték az erdőirtást kizáró olajpálma-termesztési megállapodást, továbbá partnerek a TFA 2020 ([Tropical Forest Alliance](https://www.tfa2020.org/en/))⁴ fenntartható afrikai olajpálma-ágazatban. Tevékenyen részt vettek az afrikai olajpálma-termesztőket összefogó hálózat megalakításában, valamint készek a HCSA-szemponctok ([High Carbon Stock \(HCS\) Approach](http://highcarbonstock.org/the-high-carbon-stock-approach/))⁵ alkalmazására. Ezzel együtt úgy gondolják, hogy a tanúsítványok jók, csak önmagukban keveset érnek – arra van szükség, hogy ezt mindenki magára nézve kötelezőnek ismerje el, alkalmazza, és megszűnjön az egyes

szereplők stigmatizálása. Egyértelmű, hogy a legújabb szabványok nagyon szigorúak, ezek kizárnak minden erdőirtást, de a szakma igyekszik egyébként is ezeknek elébe menni és támogatni az erdőirtás elleni vagy a biodiverzitást növelő küzdelmet.

4. kép Az erdők egy részéből valóban igazolt származású, "jogtiszt" fa kerül ki, az illegális fakitermelés mértékéről csak becslések vannak

Az ágazat stabilitása érdekében működik egy szolidaritási mechanizmus is a szakmaközi szervezet égisze alatt: amennyiben nagyon alacsonyak a nyersanyag- és finomítatlan olaj-árak, a másodlagos transzformációt végző szereplők vállalják, hogy valamivel magasabb árat fizetnek, és így forrás juttatható az alsóbb szinteknek, míg ha a pálmaolaj ára olyan magas, ami már problémát okozhat a gyártóknak, az alsóbb szintek átmenetileg megelégednek a piacinál alacsonyabb árakkal is.

Olajpálma-termesztés agrárerdészeti rendszerben – lehetséges kompromisszum?

Tagadhatatlan, hogy vannak sztereotípiák, mint pl. amik egyenlőségjelet tesznek az olajpálma-termesztés és az erdőirtás, a biológiai sokféleség tönkretétele közé, és ez Elefántcsontpart esetében sincs másként. Céljuk mindkét területen ezek ellenkezőjének bizonyítása: a termelést úgy kívánják intenzívebbé tenni, hogy egyrészt a többlet-termést fölvegye a piac, másrészt nőjön a biológiai sokféleség a mezőgazdaságilag művelt területeken azzal együtt is, hogy az

³ <https://rspo.org/>

⁴ <https://www.tfa2020.org/en/>

⁵ <http://highcarbonstock.org/the-high-carbon-stock-approach/>

olajpálma-kultúra sajátosságait tekintve ez utóbbit elég nehéz megvalósítani (ellentétben pl. a kakaóval). A legfontosabb megoldandó kérdés az, hogy az újraerdősítéssel, az agrárerdészet terjesztésével kapcsolatos beruházási költségeket hogy lehet az egyes értékláncokban érvényre juttatni, kivel lehet megfizettetni az átállás költségeit, hasonlóan ahhoz, amikor Európában egy

gazdálkodó a konvencionális termelésről átáll biológiai gazdálkodásra. **Ám míg a KAP-ból fizethető ilyen támogatás, addig Afrikában, Délkelet-Ázsiában nem létezik ilyen politika, így a költségeket nagy valószínűséggel az egyes államok költségvetésének kell viselnie.**

5. kép Az olajpálma terméságazata

A szakminiszter korábbi kijelentése szerint megjelent

Elefántcsontparton egy új fogalom, ez az újraerdősítés. Ennek egyik eszköze az agrárerdészet, ami olyan módon hivatott biztosítani az erdők újratelepítését, hogy az lehetővé teszi a mezőgazdasági termelés fönntartását is az adott területen. A kitűzött célok ambíciózusak voltak, 2020-ig az ilyen területek 20-25%-ának (20-25 millió ha) újraerdősítését akarták megvalósítani, lehetőség szerint olyan fajokkal, amik a vágásérettség elérésekor gazdasági értékkel bírnak, de az addig terjedő időben is jövedelmet ad a terület annak, aki ott gazdálkodik (hiszen a fát valószínűleg csak több generációval később fogja valaki kitermelni). Az elgondolás alapja az volt, hogy az olajpálma eredetileg csupán egy faj volt az erdei ökoszisztémát alkotó fajok közül,

így másokkal együttesen volt jelen – azt kell megvizsgálni, hogy akár a természetes erdőtürelésokban, akár azokon kívül melyek azok a fajok, amik agrárerdészeti szempontból érdemben szóba jöhetnek.

6. kép Még a majdnem érintetlennek tűnő erdőben is nagyon sokan élnek, akik az erdőirtásokon termelik meg az ételmiszerük jelentős részét - hogy innen a gyerekek valaha eljuthassanak az iskolába, arra nincs garancia...

Ugyan van létjogosultsága a biológiai természetnek is, a fő hangsúlynak azonban a „bio”-ban és a konvencionális természetben is egyértelműen a fönnttarthatóságnak kell lennie, és más, alternatív természet-technológiákat is érdemes megvizsgálni és előtérbe helyezni. Ezek egyike a már említett agrárerdészet. Az olajpálmát egyértelműen nagyobb földrajzi egységeket lefedő rendszerekben kell elhelyezni és vizsgálni, ahol olyan kapcsolatrendszer alakítható ki közte és más ágazatok között, hogy ideális esetben még az élőhely-restauráció is szóba kerülhet.

A fejlesztési projektek szerepe az ágazat fenntarthatóságának erősítésében

A francia kormány által finanszírozott nemzetközi fejlesztési projektek megvalósítását végző francia fejlesztési ügynökség (AFD) olajpalmával foglalkozó afrikai projekteket is támogat. Érvelésük szerint alapvetően nyugat-afrikai eredetű növénykultúráról van szó, aminek komoly termelési hagyományai vannak a térségben. Ezen túlmenően területegységre vetítve többszörösét képes olajban megadni, mint a klasszikus olajnövények (repce, szója, napraforgó), így minden alapja megvan annak, hogy egy fenntartható olajpálma-ágazat támogatást kapjon. A legfontosabb, hogy a kultúrát úgy kell elhelyezni a befogadó ökoszisztémában, hogy az ne járjon sem erdőirtással, sem a biológiai sokféleség szegényítésével, viszont ehhez meg kell

tudni oldani a földtulajdonnal és földhasználattal kapcsolatos, ma nagyon sok esetben még rendezetlen kérdéseket is. Az AFD szerepvállalása elég jelentős a termékpályában, az ügynökség elsősorban a földolgozó infrastruktúra fejlesztésében aktív.

7. kép Az erdőirtásokon először leginkább banánt és gumós zöldségeket (pl. tarót) telepítenek - a trópusi esőerdőt nem adják vissza, de legalább fékezik az eróziót

Franciaország tenni akar az „importált erdőirtás” elleni küzdelemben is. Ennek mozgatórugója, hogy a francia fogyasztás és az ehhez szükséges élelmiszerimport érdemi szereppel bír a trópusi erdőirtásokban, az ilyen jellegű teljes európai fogyasztás pedig a becslések szerint mintegy 40%-ban járul hozzá a trópusi erdők kivágásához sorrendben ezekkel a termékekkel: szója, olajpálma és kakaó. Egyértelmű az összefüggés az északi országok élelmiszer-fogyasztása és a déli országok mezőgazdasági termelési gyakorlata között, a leginkább érintett régió Délkelet-Ázsia, de Afrika is jelentős helyet foglal el ebben. A lehetséges

megoldások egyike az egyes ökoszisztémák funkcionális elemzése és annak előmozdítása, hogy ezek ökológiai szempontból jobban működjenek. Ami pedig a felelős vásárlói magatartást illeti, ma az átlagos európai fogyasztó nem tudja, hogy mi a jelentéstartalma az egyik vagy másik szabványnak, ezért nagyon fontos az ezekkel kapcsolatos tájékoztatás, valamint elengedhetetlen a termelő és fogyasztó országok közötti jobb párbeszéd is.

Az ipar részéről a társadalmi nyomás hatására nagyon komoly figyelmet kell szentelni a fölhasznált alapanyag származására és előállításának körülményeire, ebben részben NGO-kal együttműködve komoly eredményeket sikerült elérni. Ennek ellenére még nem teljesült az a célkiűzés, hogy megszűnjenek az erdőirtások, függetlenül attól, hogy mekkora területen termesztik az olajpalmát, nemzetközi cégekről vagy kis és közepes méretű gazdaságokról van szó. Ebből a szempontból Afrika jobb helyzetben van, mint Délkelet-Ázsia, továbbá az

olajpálmát ugyanolyan kiemelt figyelem övezi, mint a régióban nagyon fontos kultúrnövénynek számító kakaót, így ez a két kultúra általában is jobb eredményeket mutat, mint a többi. Ebben az esetben is igaz, hogy mindenképpen nagyobb földrajzi egységekre vetítve kell a kultúrát kezelni, ahogy a kakaóval is történik, így lehet biztosítani pl. a különböző környezetvédelmi és emissziós normáknak való megfelelést. Ezen a ponton kapcsolódik össze a francia cégek érdeke azzal a francia kormányzati programmal, amit 2018 végén hirdettek meg. Célja az erdőirtások teljes megszüntetése belátható időn belül. A program részét képezi annak elkerülése, hogy Franciaországba olyan importcikk (élelmiszer) kerüljön be, ami mögött erdőirtás van. Ennek fontosságát érzékelteti, hogy évente 13 millió hektár erdőt irtanak ki világszerte, ennek 30%-a vezethető vissza a mezőgazdaságra, pontosabban a mezőgazdasági termeléshez szükséges új területek megszerzésére. Ezért érdemes az újraerdősítés, az agrárerdészetre történő átállás költségeit a növekvő megkötött szénmennyiségen keresztül nézni, mert amennyiben ezt pénzben ki lehet fejezni, úgy valamilyen formában már érvényesíteni lehet az értékláncban.

8. kép Nemcsak a pálmaolajból, magából a növényből is sokféle termék készíthető

A kutatás, a szaktanácsadás szerepe és fontossága

Az afrikai olajpálma-kutatások legfontosabb szereplője a francia [CIRAD](#)⁶, ami a valamikori francia gyarmati melegégyövi kutatóintézetek utódja, ma pedig – a külügyminisztérium és a felsőoktatási, kutatási és

innovációs tárca közös felügyelete alatt működve – a fejlesztési célú mezőgazdasági kutatások központjának számít nagyon komoly saját infrastruktúrával és humán erőforrással a trópusi és szubtrópusi területeken. Francia és elefántcsontparti kutatók generációi nevelődtek ki és dolgoztak-dolgoznak együtt egy olyan kultúrán, ami Franciaországban nem tipikus⁷. Az olajpálma „egy csodálatos biológiai gép”, ami nagy hatékonysággal képes előállítani egy rendkívül sokoldalúan hasznosítható terméket, az olajat, amit a melegégyövi országok lakossága ma is hatalmas mennyiségben használ élelmezési célra. A valós helyzet az, hogy ebből a megközelítésből kiindulva, a különböző szempontok figyelembe vételével egy katasztrofális és egy végtelenül pozitív ágazat képe is megrajzolható. A demográfiai folyamatok ismeretében Afrikában szükség lesz a termelés intenzitásának növelésére – a növényi fehérjét, zsiradékot tekintve egyaránt. A szerencse az, hogy a kontinensen még nagyon komoly lehetőség van termőterület növelése nélkül intenzívebbé tenni a termelést, ami már lehetetlen pl. Délkelet-Ázsiában. Azt sem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy ez utóbbi térségben néhány évtizeddel korábban gazdálkodók milliói tudtak kitörni a szegénységből az olajpálmának köszönhetően, ma viszont elengedhetetlen annak előtérbe helyezése, hogy hogyan lehet a

⁶ www.cirad.fr Centre de coopération internationale en recherche agronomique pour le développement

⁷ Tudni kell, hogy a CIRAD egyik jogelődje, az olaj- és olajosnövény-kutatóintézet (*Institut de recherches pour les huiles et oléagineux*, Irho) 1941-es alapításának egyik legfontosabb indoka az volt, hogy alternatív beszerzési forrásokat biztosítson a második világháború miatt növényi olaj-hiánnyal küzdő Franciaországnak. A három fő kultúra a következő volt: olajpálma, földimogyoró és kókusz. A francia olajpálma-nemesítés azonban jóval korábban kezdődött két, kifejezetten erre a kultúrára szakosodott nemesítőtelep létrehozásával Elefántcsontparton (La Mé) és Dahomey-ben (Pobé, a mai Benin területén).

megtermelt alapanyagot minél jobb hatásfokkal és minél intelligensebb formában földolgozni. A nagy kihívás a vertikális integráció megteremtése, a kistermelők és a nagy földolgozók közös platformra állítása. Ha ez megtörténik, akkor érdemi előrelépésre lehet számítani a különböző szabványok, előírások globális érvényre jutásában is – ez ugyanis jelenleg önkéntes alapon történik, és elengedhetetlen, hogy az érintettek valóban érdekében álljon (és megtérüljön) ezek alkalmazása.

9. kép A pálmaolaj és deriváltjai az afrikai és délkelet-ázsiai országokban az alapvető népélelmezési cikkek közé tartoznak

A szaktanácsadás és az integráció együttese nagyon komoly lehetőségeket tartogat az egységnyi területre vetített hozamok növelésében. Helyi ipari szereplő szerint az általuk koordinált kistermelők attól a pillanattól kezdve, hogy belépnek az integrációba, két

év alatt megduplázzák, 5 év elteltével akár meg is háromszorozzák a hektáronkénti hozamot csak annak köszönhetően, hogy érdemi szakmai támogatást, odafigyelést kapnak az integrátortól. Ugyanakkor az is igaz, hogy ha ebből a körből kilépnek, rövid időn belül a korábbi szintre esik vissza a termelékenységük – mindez történik annak ellenére, hogy látszólag mindent ugyanúgy csinálnak előtte és utána is. A termelők körében a korábban már említett 6-7 t/ha nyers termés nagy átlagnak tekinthető, vannak, akik csak másfél tonnát érnek el, mások viszont akár 15 tonnát is betakarítanak egy hektárról.

Konklúzió

A pálmaolajjal kapcsolatos, esetenként kifejezetten szélsőséges megnyilvánulások mindenképpen indokolják, hogy élelmiszeripari fölhasználásának szabályozásakor a lehető legkörültekintőbb döntések szülessenek. Látható, hogy léteznek azok a szabványok, amikkel garantálható, hogy élelmezési és energetikai célra csak fenntartható forrásból származó pálmaolaj érkezen, a fejlesztési projektekkal pedig egyértelműen támogatni kell az afrikai országokat az ültetvények minél nagyobb arányú, a fenntarthatóságot célzó konverziójában. Amennyiben ez sikeres, úgy javítható a vidéki területek jövedelemtermelő képessége, és ily módon csökkenthető a vidéki lakosság elvándorlása és migrációs hajlandósága. A téma rendszeresen napirendre kerül számos országban, így Franciaországban is - korábban például a párizsi maláj nagykövetség és Sabah Tartomány Kormánya, valamint a malajziai pálmaolaj-tanács ([Malaysian Palm Oil Council](#), MPOC) szervezésében ismertették meg a maláj olajpálma-termesztés helyzetével és annak gazdasági, szociális, természet- és környezetvédelmi vonatkozásaival az érdeklődőket. Sőt arra is volt példa, hogy a fenntartható pálmaolaj-termelést támogató francia egyesület, az [Alliance Française pour une Huile de Palme Durable](#) önálló standdal volt jelen a párizsi nemzetközi mezőgazdasági kiállításon.